

اصلاح آیین‌نامه آموزشی دوره متوسطه حرفه‌ای

مصوب سی و ششمین (۳۶) جلسه کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۹۹/۸/۱۸

به استناد مصوبه جلسه ۹۴۱ شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۹۵/۱۲/۲ موضوع « واگذاری اختیار تصویب برخی از مقررات به کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش » کمیسیون معین مقرر می‌دارد اصلاحات زیر در آیین‌نامه آموزشی دوره متوسطه حرفه‌ای اعمال شود.

۱- عنوان آیین‌نامه به « آیین‌نامه آموزشی دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه » تغییر یابد و از سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ به صورت قطعی اجرا شود.

۲- دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش موظف است با اعمال ویرایش و اصلاحات زیر (حذفیات و الحاقات) و تغییرات ساختاری ناشی از اجرای نظام آموزشی، متن نهایی آیین‌نامه را تنظیم و ابلاغ نماید.

- ماده ۳ حذف و شماره ماده ۴ به ۳ اصلاح شود.

- ماده ۵ به عنوان ماده ۴ به شرح زیر اصلاح و تبصره‌هایی به عنوان تبصره های ۳ و ۲ به شرح زیر به آن اضافه شود.

ماده ۴- دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه مشتمل بر سه پایه تحصیلی است و مدت آموزش در آن سه سال است. تعداد واحدهای درسی مورد نیاز جهت دریافت دیپلم دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه حداقل ۹۶ واحد است.

تبصره ۲ - دانش‌آموزان پایه دوازدهم که تا پایان دوره تابستانی همان سال موفق به گذراندن برخی از درس‌ها نشوند، می‌توانند در سال چهارم یا پنجم جهت فارغ‌التحصیلی، علاوه بر واحدهای مجاز در سال تحصیلی، حداکثر ۶ واحد از دروس نظری را که در آن نمره قبولی کسب نکرده‌اند، به صورت غیر حضوری انتخاب واحد نمایند.

تبصره ۳ - دانش‌آموز پایه دوازدهم که تا پایان تابستان سال تحصیلی، حداکثر در دو ماده درسی غیرمهارتی موفق به کسب نمره نصاب قبولی نشود، می‌تواند در ارزشیابی مهرماه همان سال همراه با غایبین موجه دوره تابستانی شرکت نماید و در صورت احراز شرایط قبولی در آن درس یا درس‌ها نمره وی در دوره تابستانی ثبت و حسب مقررات، گواهینامه پایان دوره برای وی صادر می‌گردد.

- شماره ماده ۶ به ۵ اصلاح و در متن آن « معادل ۱/۵ تا ۴ برابر ساعت آموزشی » به « ۲ برابر ساعت آموزشی » تغییر یابد.

- در انتهای تبصره ماده ۶ اصلاحی، عبارت «نمره آن در نمرات ضمن سال(خردادماه) ثبت می‌شود» اضافه شود.

- شماره ماده ۹ به ۸ تغییر و بندهایی به شرح زیر به عنوان ۱-۸، ۲-۸، ۳-۸، ۴-۸ و ۵-۸ به آن اضافه شود.

۸-۱- برنامه آموزشی دوره تابستانی به مدت ۶ هفته (۵هفته کلاس و ۱هفته ارزشیابی) اجرا می‌شود. دانش‌آموزان در این دوره، درس‌ها را به صورت حضوری، نیمه حضوری یا غیر حضوری انتخاب واحد کرده و در ارزشیابی پایان دوره تابستانی (شهریورماه) شرکت خواهند کرد.

تبصره - درس‌های مهارتی و درس‌هایی که ارزشیابی آن‌ها فرآیند محور است، باید به صورت حضوری یا نیمه حضوری ارائه شود.

۲-۸- هر دانش‌آموز در دوره تابستانی مجاز خواهد بود حداکثر تا ۱۶ واحد از درس‌هایی را که نتوانسته است قبول شود، انتخاب کند که از این تعداد، حداکثر ۸ واحد را می‌تواند به صورت حضوری و یا نیمه حضوری و مابقی را به صورت غیرحضوری انتخاب نماید.

۳-۸- برگزاری دوره تابستانی به صورت متمرکز با برنامه‌ریزی و هماهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان، در یک یا چند مدرسه برابر مقررات مربوط بلامانع است.

۴-۸- برگزاری این دوره برای دانش‌آموزان رایگان و ساعات ارائه هر درس حضوری ۴ برابر و نیمه حضوری ۲ برابر ساعات آموزش هفتگی همان درس در طول سال تحصیلی می‌باشد.

۵-۸- تعداد دانش‌آموز برای تشکیل دوره تابستانی به صورت حضوری و یا نیمه حضوری حداقل ۳ نفر می‌باشد.
- شماره ماده ۱۱ به ۱۰ اصلاح و در متن آن «ساعات حضور دانش‌آموز به ۴۰ ساعت» تغییر یابد و تبصره ای به شرح زیر به آن اضافه شود.

تبصره- محیط‌های آموزشی شامل مدارس، واحدهای تولیدی یا کارگاهی و واحدهای کاری می‌باشد.

- ماده ۱۵ حذف و شماره ماده ۱۶ به ۱۴ تغییر یابد و بندها و تبصره‌هایی، به شرح زیر به آن اضافه شود.

۱-۱۴- در هر سال تحصیلی تمامی واحدهای درسی با توجه به رشته مهارتی و برابر جداول مربوط به دانش‌آموزان ارائه می‌شود و درس‌های انتخابی نیز با توجه به استعداد، علاقه، نیاز دانش‌آموز و امکانات مدرسه و شرایط بومی استان ارائه می‌گردد.

۲-۱۴- در انتخاب آن دسته از درس‌های انتخابی که برای ۳ سال ارائه شده است، رعایت ترتیب ارائه درس با توجه به پایه آن درس، الزامی است.

تبصره - تغییر درس انتخابی دانش‌آموز در پایه یازدهم و دوازدهم منوط به موافقت شورای مدرسه و ارائه یک درس انتخابی جدید می‌باشد.

۳-۱۴- دانش‌آموزی که قبل از برگزاری امتحانات نوبت اول به مدرسه دیگری منتقل شود، باید درس انتخابی ارائه شده در مدرسه جدید را انتخاب کند.

تبصره ۱ - دانش‌آموزی که پس از برگزاری امتحانات نوبت اول به مدرسه دیگری منتقل شود و درس انتخابی ارائه شده در مدرسه جدید، همنام با درس انتخابی مدرسه قبلی باشد، در این صورت نام درس انتخابی و نمره مأخوذه نوبت اول وی، در کارنامه محفوظ می‌ماند و همانند سایر دانش‌آموزان ادامه تحصیل می‌دهد.

تبصره ۲- دانش‌آموزی که پس از برگزاری امتحانات نوبت اول، به مدرسه دیگری منتقل شود و درس انتخابی ارائه شده در مدرسه جدید، غیرهمنام با درس انتخابی مدرسه قبلی دانش‌آموز باشد، درس انتخابی و نمره مأخوذه نوبت اول وی حذف و درس انتخابی ارائه شده در مدرسه جدید جایگزین آن می‌شود. در این صورت نمره مأخوذه نوبت دوم، برای ارزشیابی مستمر و پایانی نوبت اول نیز منظور می‌شود.

- ۴-۱۴- مواد درسی موضوع این ماده با درس‌های همنام در دوره دوم متوسطه (نظری، فنی و حرفه ای و کاردانش) متفاوت است و قابل تطبیق نمی‌باشد.
- شماره ماده ۱۸ به ۱۶ تغییر و تبصره ۲ آن حذف شود.
- ماده ۱۶- ثبت‌نام دانش‌آموزان ورودی به پایه دهم، با حضور دانش‌آموز، پدر یا مادر یا سرپرست وی انجام می‌گیرد.
- تبصره - دانش‌آموزی که به دلیل بیماری یا هر علت دیگری نمی‌تواند برای ثبت‌نام در مدرسه حضور یابد، امور ثبت نام و انتخاب واحد وی در زمان مقرر توسط سرپرست او انجام می‌شود.
- ماده ۲۱ به عنوان ۱۹ به شرح زیر اصلاح و تبصره‌هایی به شرح زیر به آن اضافه شود.
- ماده ۱۹- حداکثر سن ثبت‌نام در پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم، به ترتیب ۲۱، ۲۲ و ۲۳ سال تمام است. در مورد دانش‌آموزانی که برای چهارمین یا پنجمین سال تحصیل می‌کنند دو سال به شرط سنی آنان اضافه می‌شود. (ملاک محاسبه سن دانش‌آموز برای ثبت‌نام اول مهرماه هر سال خواهد بود)
- تبصره ۱ - ثبت نام دانش‌آموزان پسر با شرایط سنی فوق منوط به بلامانع بودن ادامه تحصیل آنان از نظر نظام وظیفه می‌باشد.
- تبصره ۲ - ثبت‌نام و تحصیل مجدد دانش‌آموز غیرمشمول نظام وظیفه که ترک تحصیل داشته است، با رعایت شرایط سنی بلامانع است.
- ماده ۲۲ به عنوان ۲۰ به شرح زیر اصلاح شود.
- ماده ۲۰- مدارک مورد نیاز برای ثبت‌نام دانش‌آموزان، براساس شیوه‌نامه ارسالی سازمان آموزش و پرورش استثنایی خواهد بود.
- مواد جدیدی به عنوان مواد ۲۱ و ۲۲ و تبصره ذیل آن به شرح زیر اضافه شود.
- ماده ۲۱- اتباع خارجی و فرزندان آنان، پناهندگان و رانده شدگان دیگر کشورها برای ثبت‌نام باید مدرک هویتی، اقامتی و پناهندگی معتبر و مورد تأیید مراجع ذی‌ربط ارائه دهند.
- ماده ۲۲- کارنامه‌ها و گواهی‌های تحصیلی صادره از مدارس، با امضای معاون اجرایی یا فردی که عهده‌دار این مسئولیت است و با مهر و امضای مدیر مدرسه، دارای اعتبار خواهد بود.
- تبصره- صدور گواهینامه پایان تحصیلات دوره دوم متوسطه و تأییدیه ارزش تحصیلی به عهده اداره آموزش و پرورش استثنایی استان است.
- ماده ۲۷ حذف شود.
- شماره ماده ۳۳ به شماره ماده ۳۲ تغییر یابد و ماده ۳۴ به عنوان تبصره آن منظور شود.
- ماده‌ای به عنوان ماده ۳۷ به شرح زیر اضافه و شماره سایر مواد تغییر یابد.
- ماده ۳۷- ارزشیابی تحصیلی و تربیتی دانش‌آموزان به شرح زیر انجام می‌شود:
- (الف) ارزشیابی نوبت اول (لغایت پایان دی ماه)
- (ب) ارزشیابی نوبت دوم (لغایت پایان خردادماه)
- (ج) ارزشیابی از دانش‌آموزان ثبت‌نام شده در دوره تابستانی (لغایت ۲۰ شهریورماه)

تبصره ۱- ارزشیابی از غایبین موجه خرداد و شهریور، حداکثر دو هفته پس از اعلام نتایج ارزشیابی‌های مذکور انجام می‌شود.

تبصره ۲- ارزشیابی ویژه دانش‌آموزان مشمول تبصره ۳ ماده ۴ این آیین‌نامه در مهرماه انجام می‌شود.

تبصره ۳- در ایام ارزشیابی پایانی نوبت اول، کلاس‌های درس دایر خواهد بود، ولی مدارس می‌توانند با اخذ مجوز از کمیسیون خاص استان، حداکثر به میزان دو هفته متوالی کلاس درس را در نوبت اول تعطیل نمایند. در این صورت مدیر مدرسه موظف است مراتب را به صورت مکتوب به اولیای دانش‌آموزان اطلاع دهد. در ایام برگزاری ارزشیابی نوبت دوم، کلاس‌های درس دایر نمی‌باشد.

تبصره ۴- در مناطق گرمسیری، ارزشیابی پایانی نوبت اول و دوم به تشخیص کمیسیون خاص مناطق حداکثر دو هفته زودتر برگزار خواهد شد.

تبصره ۵- مدرسه می‌تواند با اخذ مجوز از کمیسیون خاص استان، از دانش‌آموزی که به ضرورت به اتفاق والدین خود به خارج از کشور عزیمت خواهد کرد، حداکثر یک ماه قبل از شروع ارزشیابی پایانی، ارزشیابی به‌عمل آورد.

- شماره ماده ۴۰ به ۳۹ تغییر یابد و تبصره ای به شرح زیر به عنوان تبصره ۳ به آن اضافه شود.

تبصره ۳ - نمره هر نوبت درسی‌هایی که آموزش آن در طول نوبت اول یا دوم ارائه و پایان می‌یابد، به عنوان نمره پایانی آن درس منظور می‌شود.

- ماده ۴۱ به عنوان ماده ۴۰ به شرح زیر اصلاح شود.

ماده ۴۰- ارزشیابی آن دسته از درس‌های انتخابی که فعالیت محور می‌باشند، به صورت مستمر از مجموعه فعالیت‌های دانش‌آموز در طول هر نوبت انجام می‌شود و ارزشیابی پایانی ندارد و میانگین نمرات مستمر در هر نوبت به عنوان نمره پایانی ثبت می‌گردد.

- ماده جدیدی به شرح زیر به عنوان ماده ۴۴ اضافه شود.

ماده ۴۴- پذیرش گواهینامه‌های مهارتی دانش‌آموز به شرط مرتبط بودن با رشته‌های مهارتی دوره، پس از تأیید مرجع صادرکننده، مطابق با شیوه‌نامه ارسالی سازمان آموزش و پرورش استثنایی انجام می‌شود.

- ماده ۴۵ به شرح زیر اصلاح شود.

ماده ۴۵- نمره هر درس در نوبت اول و دوم از مجموع نمره ارزشیابی مستمر با ضریب ۱ و نمره ارزشیابی پایانی با ضریب ۲، تقسیم بر ۶ به دست می‌آید.

ماده ۱-۴۵ به عنوان تبصره ماده ۴۵ به شرح زیر اصلاح شود.

تبصره - نمره هر درس (حضور یا نیمه‌حضور) در دوره تابستانی و همچنین درس‌هایی که در طول یک نوبت اجرا می‌شود، از مجموع نمره ارزشیابی مستمر با ضریب ۱ و نمره ارزشیابی پایانی با ضریب ۲ محاسبه می‌شود.

تبصره ۱ ماده ۱-۴۵ به عنوان ماده ۴۶ تغییر یابد و شماره تبصره‌های آن نیز اصلاح شود.

ماده ۴۶ - نمره درس‌هایی که صرفاً ناظر بر فعالیت ضمن سال دانش‌آموز می‌باشد و ارزشیابی پایانی ندارد (درس‌های انتخابی) بر مبنای ارزشیابی‌های مستمر از فعالیت دانش‌آموز در هر نوبت توسط معلم مربوط تعیین می‌شود و نمره سالانه این درس‌ها براساس میانگین نمرات نوبت اول و دوم تعیین می‌شود.

- ماده ۴۷ به شرح زیر اصلاح شود.

ماده ۴۷ - نمره هر یک از امتحانات پایانی و ارزشیابی مستمر دانش‌آموز در هر درس از صفر تا ۲۰ است.
- ماده ۴۸ (۴۶ قبلی) به شرح زیر اصلاح شود.
ماده ۴۸ - پس از برگزاری ارزشیابی پایانی نوبت دوم، دانش‌آموزی در هر درس قبول شناخته می‌شود که دارای شرایط زیر باشد:
الف) نمره سالانه در هر درس کمتر ۱۰ نباشد.
ب) در دروس شایستگی‌های فنی و غیر فنی نمره سالانه کمتر از ۱۲ نباشد.

ماده ۵۴ به عنوان ماده ۵۶ به شرح زیر اصلاح شود.

ماده ۵۶ - نمونه اسناد، کارنامه‌ها و مدارک تحصیلی دانش‌آموزان، توسط سازمان آموزش و پرورش استثنایی تهیه و به استانها ابلاغ می‌شود.

- ماده ۵۷ به عنوان ماده ۵۹ به شرح زیر اصلاح شود.

ماده ۵۹ - دانش‌آموزان مشروحه زیر با توجه به شرایط سنی که برای پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم به ترتیب ۲۱، ۲۲ و ۲۳، سال تمام است، می‌توانند با درخواست کتبی و تأیید مراجع مربوط، به اداره آموزش و پرورش استثنایی استان مراجعه نمایند تا مجوز شرکت در ارزشیابی تعیین پایه تحصیلی را که در ارزشیابی رسمی نوبت دوم یا دوره تابستانی از تمامی درس‌های مربوط به پایه دهم، یازدهم و دوازدهم به عمل می‌آید، دریافت نمایند که در صورت قبولی در تمامی درس‌های آن پایه، مدرک قبولی برای آنان صادر می‌شود و با رعایت سایر شرایط و مقررات، مجاز به ادامه تحصیل در پایه بعدی همان دوره تحصیلی خواهند بود.

۱- دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که قسمتی از تحصیلات خود را در مدارس خارج از کشور گذرانیده‌اند که با برنامه دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه مطابقت ندارد و یا هیچگونه مدرک تحصیلی که میزان تحصیلات خارجی آنان را مشخص کند، نداشته باشند.
۲- دانش‌آموزانی که بخشی از مدارک تحصیلی آنان در اثر حوادثی از قبیل سیل، زلزله، جنگ، آتش سوزی و ... از بین رفته باشد و هیچ‌گونه سابقه‌ای از مدرک تحصیلی آن‌ها وجود نداشته باشد (با تأیید اداره آموزش و پرورش مبدا مبنی بر وقوع حادثه).

۳- پناهندگان به کشور جمهوری اسلامی و رانده شدگان از سایر کشورها که به صورت قانونی در ایران سکونت دارند (افرادی که دارای اجازه اقامت مورد تأیید وزارت کشور هستند) ولی مدرک قابل قبولی برای ارزشیابی در دست ندارند.

تبصره ۱- چنانچه دانش‌آموزی در ارزشیابی ورودی تعیین پایه موفق به دریافت نمره قبولی نشود، مدرسه می‌تواند از دانش‌آموز در پایه پایین‌تر ارزشیابی به عمل آورد.

تبصره ۲- در شرایط تعیین سطح، نمره شایستگی‌های عمومی (انضباط) منظور نمی‌شود.

تبصره ۳- در صورت قبولی این افراد در تمامی درس‌ها، همه مواد درسی سال‌های قبل " بدون نمره " پذیرفته می‌شود.

تبصره ۴- نمرات ارزشیابی ورودی تعیین پایه قبول شدگان در ستون ملاحظات دفتر امتحانات آن سال و کارنامه تحصیل آنان ثبت می‌شود. شماره معرفی نامه دانش‌آموز نیز در ستون ملاحظات درج و توسط مدیر مدرسه امضا و مهر می‌شود.

- ماده ۶۱ حذف و شماره سایر مواد اصلاح شود.

- ماده‌ای به عنوان ماده ۶۹ به شرح زیر اضافه شود.

ماده ۶۹- چنانچه دانش‌آموز پایه دهم، یازدهم و دوازدهم در فاصله زمانی بعد از ثبت‌نام و قبل از شرکت در امتحانات پایانی نوبت اول، ترک تحصیل کند (هر چند نمره ارزشیابی مستمر داشته باشد) برای وی کارنامه با ذکر مراتب ترک تحصیل صادر می‌شود و آن سال جزء سنوات تحصیلی وی محاسبه نمی‌شود و می‌تواند در سال تحصیلی بعد با رعایت سایر شرایط در پایه تحصیلی مذکور ثبت‌نام کند و ادامه تحصیل دهد. این گروه از دانش‌آموزان مجاز به ثبت‌نام در دوره تابستانی همان سال تحصیلی نمی‌باشند.

- ماده ای به عنوان ماده ۷۰ به شرح زیر اضافه شود.

ماده ۷۰- برای دانش‌آموزانی که پس از امتحانات نوبت اول ترک تحصیل می‌کنند و در تمام درس‌های نوبت دوم غیبت غیر موجه داشته باشند، اعلام نتیجه می‌شود و کارنامه مردودی صادر می‌شود و مراتب ترک تحصیل در سوابق تحصیلی دانش‌آموزان قید و آن سال جز سنوات تحصیلی آنان منظور می‌شود.

- ماده ای به عنوان ماده ۷۳ به شرح زیر اضافه شود.

ماده ۷۳- اگر دانش‌آموزی در امتحانات نوبت تابستانی در برخی یا همه درس‌ها غیبت موجه داشته باشد، برای او غیبت موجه درج شده و مجاز به انتخاب آن درس در تابستان سال بعد و یا سال چهارم و پنجم می‌باشد.

- شماره ماده ۷۱ به ۷۵ تغییر و تبصره ای به شرح زیر به آن اضافه شود.

تبصره - چنانچه واحدهای گذرانده شده دانش‌آموز، بیشتر از حد مجاز واحدهای رشته مربوط باشد، نمره درس‌های مازاد در کارنامه و سوابق تحصیلی دانش‌آموز ثبت می‌شود، لیکن در محاسبه معدل کل وی منظور نمی‌شود.

- ماده‌های ۷۳، ۷۴ و ۷۵ حذف می‌شود.

- ماده جدیدی به عنوان ماده ۷۷ به شرح زیر اضافه شود.

تغییر رشته:

ماده ۷۷- دانش‌آموزان پایه دهم و یازدهم چنانچه متقاضی تغییر رشته مهارتی باشند، با رأی کمیسیون

خاص اداره کل آموزش و پرورش استان و با رعایت شرایط زیر مجاز به تغییر رشته می‌باشند:

۱- مدرسه مقصد فاقد رشته مهارتی دانش‌آموز پایه دهم باشد.

دانش‌آموز متقاضی تغییر رشته می‌بایست در دوره تابستانی همان سال شرکت و به صورت

حضوری دروس مهارتی رشته جدید را انتخاب نماید. چنانچه دانش‌آموز در دوره تابستانی موفق

به کسب نمره قبولی در دروس مهارتی رشته جدید نشود، می‌بایست در دوره‌های تابستانی بعدی

و یا سال چهارم و پنجم دروس باقی‌مانده را انتخاب نماید.

۲- عدم موفقیت دانش‌آموز در دروس مهارتی پایه دهم

دانش‌آموز متقاضی تغییر رشته می‌بایست در دوره تابستانی همان سال شرکت و به صورت حضوری

دروس مهارتی رشته جدید را انتخاب نماید. چنانچه از همه درس‌های مهارتی نمره قبولی کسب

کند با تغییر رشته وی موافقت و نمرات دروس گذرانده شده از رشته قبلی با کد و عنوان یکسان

در رشته جدید از وی پذیرفته می‌شود.

۳- مدرسه مقصد فاقد رشته مهارتی دانش‌آموز پایه یازدهم باشد.

تغییر رشته این گروه از دانش‌آموزان می‌بایست در رشته درون گروهی صورت پذیرد. چنانچه

رشته درون گروهی موجود نباشد، می‌تواند به رشته دیگر تغییر رشته دهد. دانش‌آموز متقاضی

تغییر رشته می‌بایست در دوره تابستانی همان سال شرکت و به صورت حضوری دروس مهارتی

رشته جدید را انتخاب نماید، چنانچه دانش‌آموز در دوره تابستانی موفق به کسب نمره قبولی در

دروس مهارتی رشته جدید نشود، می‌بایست در دوره‌های تابستانی بعدی و یا سال چهارم و پنجم

دروس باقی‌مانده را انتخاب نماید.

ماده ۷۸- سایر مواردی که در این آیین‌نامه قید نشده است، مطابق با آیین‌نامه، بخشنامه و دستورالعمل

های جاری آموزش و پرورش خواهد بود.

محمود امانی

دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش

اصلاح آیین‌نامه آموزشی دوره متوسطه حرفه‌ای، مورد تأیید است، به اجرا گذاشته شود.

محسن حاجی میرزایی

وزیر آموزش و پرورش

